

Sygn. akt II CSK 635/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa D. M.
przeciwko N. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 marca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z naruszenia art. 15 ust. 1 pkt 4, art. 18 ust. 4 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.: dalej: „u.z.n.k.”) w związku z art. 353¹ k.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ., z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W postanowieniu z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił nadto, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna powoda była oczywiście uzasadniona.

Powołując się na naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n. przez Sąd Apelacyjny powód akcentuje, że z motywów zaskarżonego wyroku nie wynika, jakie wzajemne świadczenie było na jego rzecz spełniane w zamian za opłatę, którą pobrał pozwany, gdy tymczasem Sąd Apelacyjny akcentuje, że opłatę tę powód świadczył na podstawie umowy, o zawarcie której na ustalonych warunkach sam zabiegał, a domagając się zwrotu tego świadczenia nie wykazał, iż jego pobranie było ze strony pozwanego formą utrudnienia mu dostępu do rynku.

Sąd Apelacyjny zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego i po przytoczeniu brzmienia art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. stwierdził, że dopuszczalność zawarcia umów o takiej treści, jak łącząca strony postępowania znajduje uzasadnienie w art. 353¹ k.c., a stwierdzenie, czy świadczenie zastrzeżone na

rzecz pozwanego jako strony umowy stanowi niedozwoloną opłatę za przyjęcie towaru do sprzedaży, czy też wynagrodzenie za dodatkowe usługi świadczone na rzecz kontrahenta, ma charakter indywidualny i musi uwzględniać ustalone okoliczności każdej sprawy. Świadczenie przez powoda na rzecz pozwanego opłat, których zwrotu powód dochodzi w niniejszej sprawie miało podstawę w umowie wynegocjowanej przez strony. Powód zawierał te umowy nie jako konsument, ale jako równorzędny pozwanemu uczestnik profesjonalnego obrotu gospodarczego, zdolny do rozeznania ryzyka, jakie towarzyszy poszczególnym typom zaciąganych zobowiązań i korzyści, jakie może uzyskać w związku z ich wykonaniem.

Sąd Apelacyjny, z odwołaniem się do stanowiska wyrażonego w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16 października 2014 r., SK 20/12 (OTK-A 2014, nr 9, poz. 102) stwierdził, że to powoda obciążał obowiązek wykazania, iż za przyjęcie towaru do sprzedaży została od niego pobrana opłata inna niż marża handlowa, a jej pobranie stanowiło formę utrudnienia dostępu do rynku. Sąd Apelacyjny podkreślił, że o wyniku postępowania zadecydowało niewykazanie przez powoda powyższych okoliczności. To podejście znajduje potwierdzenie w wykładni przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyroku z 17 kwietnia 2017 r., I CSK 136/14, nie publ., ale i w wyrokach z 23 lipca 2015 r., I CSK 587/14, nie publ., z 12 czerwca 2003 r., III CSK 23/08 (OSNC-ZD 2009, nr 1, poz. 14).

W tych okolicznościach skarga kasacyjna pozwanego nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, co prowadziło do odmowy jej przyjęcia do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 507).